

Siljan kommune

Planprogram

2017

Kommunestyrets vedtak
3. oktober 2017

Kommunalt planprogram 2017

1.	Innledning	2
2.	Formålet med planarbeidet	2
3.	Planforutsetninger	3
3.1.	Nasjonale	3
3.2.	Nasjonal transportplan	5
3.3.	Regionale	5
3.4.	Lokale	6
3.5.	Synkronisering av planprosesser i Grenland	6
4.	Utredningsbehov	7
4.1.	Samfunnsdelen	7
4.2.	Arealdelen	8
5.	Planprosess og medvirkning	9
5.1.	Organisering	9
5.2.	Informasjon og medvirkning	9
6.	Framdriftsplan	11
7.	Metode for konsekvensutredning	11
7.1.	ROS-analyse	11
7.2.	Konsekvensutredning av planen som helhet	12
7.3.	ROS-analyse	13

1 Innledning

Kommunestyret i Siljan vedtok kommunal planstrategi i møte den 13.12.2016. Vedtaket medfører oppstart av arbeid med revisjon av både samfunns- og arealdelen av kommuneplan.

I henhold til plan og bygningsloven (pbl) § 11-13 skal det før planleggingen igangsettes utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. I følge pbl § 4-1 skal planprogrammet gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, opplegg for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger.

Kommuneplanleggingen bygger på den strategiske diskusjon fra arbeidet med kommunal planstrategi. Dette arbeidet konkluderte med at Siljans hovedutfordring i årene som kommer blir å skape en jevn vekst i folketallet og skape et grunnlag for å opprettholde et lokalt tjenestetilbud. Siljans muligheter til å oppnå vekst ligger i første rekke å tilrettelegge for at kommunen skal være en god bokommune med alt hva som ligger i det. Det er naturlig at kommuneplanen lokalt fokuserer på forhold som gjør at Siljan fortsatt kan være en god bokommune for alle. Det er også ønskelig å ha mer fokus på næringsutvikling og å se dette i sammenheng med satsing på sentrum som møteplass.

Selv om man planlegger lokalt i Siljan er det viktig å ha et regionalt perspektiv med i vurderingene. Grenlandsbyenes utvikling er viktig for Siljan og planleggingen i Siljan må også bygge oppunder regionale mål og ambisjoner. Samtidig må også nasjonale utviklingstrekk og trender være med i kunnskapsgrunnlaget ved prioritering av satsingsområder i Siljan.

Planleggingen er avgrenset i tid ved at hele kommuneplanprosessen skal være avsluttet i 2019. Dette gjør at planarbeidet må fokuseres og avgrenses til hva man mener er de mest strategisk viktige forhold å ha en plan for. Fra arbeidet med kommunal planstrategi og diskusjon rundt strategiske valg, er det kommunens situasjon og utvikling som bokommune, og vekst i folketall som er det naturlige fokus. Det har også kommet inn sterke politiske signaler om mer satsing på næringsutvikling, og man ønsker å få vurdert konsekvensene av å tilrettelegge for handel andre steder enn i sentrum.

Dette planprogrammet gjelder både for revisjon av samfunns- og arealdel. Prosessen vil pågå samtidig.

2. Formålet med planarbeidet

Formålet med denne rulleringen er å oppdatere kommuneplanen, både samfunnsdelen og arealdelen, for tidsrommet 2019-30. Et viktig spørsmål i planarbeidet vil være hvordan Siljan kan møte ambisjonene om befolkningsvekst -og tilrettelegge mer for næringsutvikling og handel.

Formålet med planarbeidet er å vurdere, strategiske grep for å oppnå ønsket utvikling lokalt. Kommunens ambisjoner gjennom mange år har vært at Siljan skal være en god bokommune. I arbeidet med planstrategi ble det blant annet argumentert for at Siljans muligheter til å oppnå vekst fortsatt dreier seg om at kommunen skal satse på å være en god bokommune. Samtidig vet vi at mulighetene for tilgang på arbeid er en av de viktigste faktorene for valg av bosted. Bosetting og næringsutvikling må ses i sammenheng. Det regionale perspektivet må være med når man planlegger for det gode bosted i Siljan. Dette vil innebære at man må se på tvers av kommunegrensene i Grenland ved planlegging av viktig infrastruktur, offentlig kommunikasjon, senterstruktur, kulturtilbud, nærings- og boligutvikling.

Hovedformålet med planarbeidet er å gjøre nødvendige grep for å øke tilflyttingen til Siljan og Grenland, utvikle det offentlige tilbudet til innbyggerne i takt med nye krav og forventninger, legge forholdene til rette for næringslivet lokalt og i Grenland og ivareta nødvendige hensyn til miljø, natur og landskap.

Følgende rammer er satt for planarbeidet:

- a) Kommuneplanrevisjon skal gjennomføres i tråd med de føringer som er gitt i kommunal planstrategi.
- b) Kommuneplanen tas opp til revisjon samlet. Arbeidet med kommuneplanens arealdel og arealpolitikken prioriteres særskilt ved denne revisjon, men prioriteringer i arealdelen skal bygge på nye prinsipper og retningslinjer som legges i samfunnsdelen.
- c) Kommuneplanarbeidet skal være ferdig til juni 2019. Gjennomføring av planprosess og aktiviteter tilpasses en slik framdriftsplan.

3. Planforutsetninger

3.1. Nasjonale

3.1.1. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Forventningsdokumentet er retningsgivende for regional og kommunal planlegging. Gjeldende dokument ble vedtatt med kongelig resolusjon av 12. juni 2015.

Det er tre fokusområder:

- a) gode og effektive planprosesser
- b) bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
- c) attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

Gode og effektive planprosesser

Regjeringen vektlegger raskere prosesser for planlegging av bolig, næring og samferdsel. Samtidig styrker regjeringen det lokale selvstyret i planleggingen. Dette betyr at fylkeskommunene og kommunene får økt ansvar for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser.

Enklere regelverk og bedre samarbeid

Det er et mål å redusere statlige innsigelser til kommunale planer ved bedre dialog.

Regionalt planforum er i dag etablert i alle landets fylker, og er en viktig arena for avklaring og samordning av interesser knyttet til regionale og kommunale planer. Regjeringen oppfordrer alle parter til aktiv bruk av planforum.

Målrettet planlegging

Fylkeskommunene og kommunene bør bruke planstrategiene aktivt til å trekke opp de viktigste utfordringene for regional og lokal samfunnsutvikling.

Planleggingen skal ikke være mer omfattende enn nødvendig.

Klare overordnede føringer for areal- og samfunnsutviklingen, bidrar til at detaljplaner kan behandles raskere og mer forutsigbart.

3.1.2. Statlige planretningslinjer

Statlige planretningslinjer brukes for å konkretisere de nasjonale forventningene til planleggingen og markere nasjonal politikk på viktige områder i planleggingen.

Viktige statlige planretningslinjer er:

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging i kommunene.

Statlig planretningslinje for samordnet bolig,- areal- og transportplanlegging

3.1.3. Samordnet areal- og transportplanlegging

Målet er at planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafikkikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. I henhold til klimaforliket er det et mål at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

3.1.4. Barn og unges interesser i planleggingen

Det er spesielt punkt d som er relevant for kommuneplanleggingen:

Kommunen skal:

- a) Vurdere konsekvenser for barn og unge i plan- og byggesaksbehandlingen etter plan- og bygningsloven.
- b) Foreta en samlet vurdering av barn og unges oppvekstmiljø for å innarbeide mål og tiltak i kommuneplanarbeidet.
- c) Utarbeide retningslinjer, bestemmelser eller vedtekter om omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn og unge, som skal sikres i planer der barn og unge er berørt.
- d) Organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta.

3.1.5. Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag

De nasjonale mål for forvaltningen av de vernede vassdrag er gitt ved Stortingets behandling av verneplanene for vassdrag, bl.a. i Innst. S. nr 10 (1980-81). For å oppnå målene, må det særlig legges vekt på å gi grunnlag for å: Unngå inngrep som reduserer verdien for landskaps-bilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø, sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragenes, sikre og utvikle friluftslivsverdien, særlig i områder nær befolkningskonsentrasjoner, sikre verdien knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi og sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging der disse interessene var en del av grunnlaget for vernevedtaket

3.2. Nasjonal transportplan

Siljan er en del av Bypakke Grenland og jobber for å nå målsettingene med bypakken. I forslag til nasjonal transportplan for 2018-2029 har transportetatene foreslått følgende mal:

- a) Nullvekstmålet for personbiler skal utvides til alle mellomstore byområder og byer der hvor det er aktuelt med bypakker.
- b) Det skal legges til rette for arealbruk som reduserer transportbehovet. Dette skal også være et premiss i planleggingen av veg og jernbane.

3.3. Regionale

Flere regionale planer, strategier og vedtak kan ha betydning for planleggingen lokalt.

3.3.1. Planer

- a) ATP Grenland 2014 - 2025
- b) Regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest- Viken 2016 – 2021
- c) Regional plan for oppvekst og kompetanse for Telemark 2016-2020
- d) Strategisk næringsplan for Grenland 2017-2020
- e) Regional planstrategi 2016-2020
- f) Reiseliv og opplevelser, vedtatt 2011
- g) Nyskaping og næringsutvikling, vedtatt 2011
- h) Plan for hovedvegnett for sykkeltrafikk i Grenland 2009
- i) Strategi for myke trafikanter i Grenland 2014
- j) Busstrategi Grenland 2015-2025
- k) Belønningsavtale 2017-2020
- l) Bypakke Grenland handlingsprogram 2015-2018

3.3.2. Strategier og vedtak

Bystrategi Grenland

Bystrategi Grenland er et regionalt samarbeid om areal, transport og klima.

Gjennom samarbeidet skal Grenland bidra til å følge opp de nasjonale klimamålene og skape en attraktiv og konkurransedyktig byregion.

Bypakke Grenland

Hovedmålene for Bypakke Grenland er:

- a) Et nasjonalt ledende byområde i reduksjon av klimagassutslipp fra transport
- b) Et levende byområde med korte avstander og mindre bilbehov
- c) God fremkommelighet for næringstrafikken
- d) Attraktive forhold for reisende med kollektivtransport
- e) Tryggere og bedre fremkommelighet for gående og syklende
- f) Et tilgjengelig og universelt utformet transportsystem

3.4. Lokale

Ettersom både samfunnsdelen og arealdelen revideres samtidig er det ikke overordnede lokale føringer som begrenser planarbeidet. Planarbeidet vil fokusere på det som er fremsatt som strategiske valg som fremkommer i kommunens planstrategi.

Fra dette dokumentet hentes følgende hovedutfordring:

«Siljans hovedutfordring i årene som kommer blir å gjenskape en jevn vekst i folketallet og skape et grunnlag for å opprettholde et godt, lokalt tjenestetilbud.»

Satsing på kollektivtrafikk og sentrumsutvikling med etablering av gode møteplasser, handel og servicefunksjoner er fremsatt som viktige strategiske valg i tillegg til utvikling av attraktive boliger for folk i ulike alders- og livssituasjoner.

Andre lokale planer og vedtak som har betydning er:

- a) Plan for Idrett og fysisk aktivitet 2013 (under revisjon)
- b) Plan for Folkehelse 2013 (under revisjon)
- c) Plan for Integrasjon 2017
- d) Plan for Skole og barnehage 2016-19
- e) Plan for Klima og energi 2010 (under revisjon)
- f) Plan for Landbruk 2007-19
- g) Plan for Vassdrag 1997
- h) Plan for Helse 2016-19
- i) Plan for Risiko og sårbarhet 2014
- j) Plan for Beredskap 2017

Gjennom arbeidet med lokal planstrategi er det vedtatt revisjon av noen gjeldende planer og igangsetting av noen sektorplaner. Kommunens planer for samfunnsutviklingen må ses i sammenheng og tematiske kommunedelplaner og sektorplaner må bygge på kommuneplanens mål og retningslinjer. I tidligere kommuneplaner har det vært en uttalt strategi at nye områder for boligbygging skal lokaliseres i Midtbygdaområdet og at det tilrettelegges for spredt bosetting i grendene. Disse målsettingene videreføres, men man ønsker også å se på mulighetene for etablering av mer boligbebyggelse i retning Heivannsområdet.

Det er naturlig at man går gjennom kommunens tidligere strategier for boligutvikling i lys av ny kunnskap om fremtidens boligbehov, hva som gjør et sted attraktivt for bosetting mv.

3.5. Synkronisering av planprosesser i Grenland

- a) Skien kommune viderefører sin kommuneplan, men vil revidere parkeringsnormer tilhørende arealdelen.
- b) Porsgrunn kommune viderefører samfunnsdelen, men reviderer arealdelen i inneværende kommunestyre-periode.
- c) Bamble viderefører kommuneplan i perioden.
- d) Byutredning Grenland. Dette er en utredning som vil danne grunnlag for forhandlinger om en byvekstavtale og videre arbeid med bypakke fase 2 og 3. Prosessen med revisjon av kommuneplanen bør samordnes med byvekstavtaleforhandlingene som vil starte i 2018. Strategi for næringsareal i Grenland.

4. Utredningsbehov.

4.1. Samfunnsdelen

4.1.1. Bokkvalitet

Hvordan utvikle Siljan til et godt sted å bo i fremtiden? De siste årenes utvikling med befolkningsnedgang må snus, og det må gjøres noen grep for å sikre bokkvalitet lokalt i Siljan. Siljan har ingen boligsosial plan eller plan for bosetting av folk med ulike behov og preferanser. Skal kommunen bli en god bokkommune må det gjøres flere vurderinger av hva som gjør Siljan til det gode bosted. Dette må gjenspeiles i kommunens satsingsområder og handlingsprogrammet. Barnehagedekning og lokalisering av barnehager kan være av betydning for hvor attraktiv Siljan fremstår for barnefamilier. Dette vil være en del av vurderingene rundt bokkvalitet i Siljan.

4.1.2. Bærekraftig næringsutvikling og handel

Hvordan legge tilrette for bærekraftig næringsutvikling og handel. Det må gjøres noen analyser av hva som kan gjøre Siljan til et interessant sted for bedriftsetableringer. Hvilke næringer kan ha et utviklingspotensial i Siljan og hvordan kan kommunen legge tilrette for dette. Siljan er en bokkommune med sterkt tilknytning til byområdet i Grenland. Hvilke muligheter og begrensninger har kommunen for utvikling av et lokalt nærings- tjeneste- og handelstilbud som kan forsterke lokal bokkvalitet? Siljan er blant kommunene i landet med størst handelslekkasje. Det er et mål at flere handler lokalt og at dette kan danne grunnlaget for mer lokal handel.

4.1.3. Areal og transport

Det har blitt jobbet med den overordnede arealbruken og transportmønsteret i Grenland i flere sammenhenger, i ulike prosjekter og planprosesser. En del av arbeidet med kommuneplanene blir å følge opp tidligere vedtak og utredninger, bl.a. det som har skjedd i regi av Bypakke Grenland og ATP Grenland. Ambisjonene i Bypakke Grenland må følges opp med lokal arealforvaltning. Strategi for gående, syklende og kollektivtrafikk må vurderes som del av, og samordnet med den overordnede utviklingen i arealbruken. Samtidig må trafiksikkerhet og fremkommelighet for næringstrafikk og privatbiler vurderes.

4.1.4. Senterstruktur

Senterstrukturen skal legge til rette for lokal aktivitet som styrker lokal og regional utvikling. Senterstrukturen gir rammer og forutsigbarhet for lokalisering av handel, offentlige og private servicefunksjoner, arealtetthet/ effektivitet og kvalitet på senterområdene. Den vil også være utgangspunkt for sentrale og effektive knutepunkt i infrastrukturen. Siljan har ett kommunesenter hvor offentlig og privat tjenestetilbud er konsentrert. Presset på kommunen om å legge til rette for nye handelskonsepter må ses i en regional og lokal vurdering av hvor handel kan ligge. Transport- og handelsanalyser vil bl.a. bli benyttet for å vurdere konsekvensene for framtidig kommunesenter. Analysene vil bl.a. belyse konkurranse- og markedsmessige forhold, handelslekkasje, transportmønster, klimamessige konsekvenser og hvordan valg av handelsetableringer virker inn på bosettingsmønster og tilgjengelighet for ulike grupper.

4.1.5. Fortetting

En vesentlig del av arealdelen blir å formulere en strategi for fortetting som svarer på de utfordringene regionen og kommunen har når det gjelder bolig- og næringsarealer.

Areal- og transportanalyser vil bli benyttet for å vurdere konsekvenser i forhold til å nå målene om økt miljøvennlig transport, en mer attraktiv bokommune og reduserte CO2-utslipp.

Det vil i tillegg være behov for å vurdere grense mellom kommunesenter og omland, og vurdere hensynet til jordvern i et samordna areal- og transportperspektiv.

4.1.6. Folkehelse

Utfordringene i helse- og velferdssektoren gjør det nødvendig med en sterk satsing på helsefremmede og forebyggende tiltak. Fremtidens primærhelsetjeneste er usikker i forhold til oppgavefordeling mellom stat og kommune. Oppgaver som tradisjonelt har ligget til sykehusene blir nå overført til kommunene. Det blir mer behandling og forebyggende arbeid i kommunene. Hvordan skal kommunen ivareta og videreutvikle et godt helsetilbud i lys av nye utfordringer knyttet til samhandling med lokalbefolkningen og øvrige deler av offentlig forvaltning. Planarbeidet skal ta tak i de utfordringer som er presentert i folkehelseprofilen, og se spesielt på områder hvor Siljan ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet.

4.1.7. Eldreomsorg

Det er ventet en sterk vekst i antall eldre i Siljan. Veksten vil være særlig merkbar fra 2025. Fremtidens eldreomsorg må vurderes og behovene for gode løsninger tilpasses. Det gjøres en vurdering av behovene for lokaler til eldreomsorg.

4.1.8. Siljanmarka

Videre utvikling av Siljanmarka skal prioriteres som attraksjon både for nærmiljø og som bymark for Grenland.

4.1.9. Kulturarv

God arkitektur, historiske bygninger og tettstedsmiljø bidrar til stedsidentitet og positive opplevelser, og er ressurser for å utvikle attraktive byer og tettsteder. Befolkningsvekst, utbygging og fortetting gjør at historiske bygninger og kulturmiljø ofte blir satt under press. Hvordan man møter disse utfordringene vil være avgjørende for stedskvalitetene i fremtiden. Kulturarven vil berøre en rekke tema både i samfunnsdelen og arealdelen. Planarbeidet skal ha fokus på ivaretagelse av lokale kulturverdier.

4.1.10. Oppvekst

Arbeidet med kommuneplan skal ha fokus på barn og unges oppvekstsvilkår. Forhold rundt barnehage, skole og fritidsaktiviteter er viktig for å skape et godt bomiljø, trygge og gode oppvekstsvilkår.

4.2. Arealdelen

Innholdet i gjeldende kommunal arealdel vil langt på vei fortsatt være aktuelt, men vil gjennom planarbeidet bli gjenstand for oppdatering og samordning med det regionale planverket.

Arealdelen må følge opp prioriteringer som fremkommer gjennom revidert samfunnsdel.

Det skal uansett gjøres en vurdering av nye, alternative områder for utbygging til boligformål og handel, og behov for arealer til forskjellige offentlige formål.

4.2.1. Bolig

Det gjøres en vurdering av kapasitet og lokalisering av eksisterende boligområder. Nye områder skal vurderes i lys av dette, og strategier som fremkommer gjennom samfunnsdelen.

4.2.2. Offentlige formål

Det skal gjøres en ny vurdering av behov for veger og vegtraseer. Dette omfatter også traseer til nye gang og sykkelveier. Trafikksikkerhet og kollektivtiltak vil være en del av vurderingene. Situasjon med trafikale utfordringer på Holtesletta og omlegging av fv. 32 vurderes særskilt.

I lys av fremtidige behov for bygg og anlegg til offentlig formål skal det gjøres en vurdering av mulige lokaliteter.

Behovene for lokale ordninger for mottak av husholdningsavfall skal vurderes.

4.2.3. Handel

Vurderinger av aktuelle areal gjøres i lys av strategiske valg som fremkommer gjennom samfunnsdelen.

4.2.3. Næringsarealer

Vurdere behov for nye arealer til næring.

4.2.4. Fritidsboliger

Vurdere aktuelle areal til utbygging av fritidsboliger.

4.2.5. Folkehelse

Arealdelen skal synliggjøre hvordan målsettingene med folkehelsearbeidet fra samfunnsdelen fanges opp i arealplan.

5. Planprosess og medvirkning

5.1. Organisering

Grunnlaget for planprogrammet i Siljan har kommet frem etter et arbeid i en gruppe kalt kommuneplanutvalget som består av et utvidet formannskap. Kommuneplanutvalgets medlemmer er: *Kjell Abraham Sølverød, Ordfører (Sp), Kim Vegard Rekvik (H), Jan Petter Gurholt (SV), Solfrid Tveitan (SP), Dag Jøran Myrvang (AP), Else Marie Norheim (AP) og Elisabeth Hammer (KrF)*

I tillegg vil kommunalsjefene være sentralt med i arbeidet sammen med rådmann. Rambøll ved Rune Sølland er innleid konsulent og bistår med utarbeiding av dokumenter og planprosess.

5.2. Informasjon og medvirkning

Utover minimumskravene har kommunen stor frihet til selv å bestemme hvordan medvirkningen lokalt skal ivaretas.

Kommuneplanarbeidet vil involvere befolkningen ved aktivt å invitere til åpne møter. Det følger av plan- og bygningslovens § 5-1 at kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

5.2.1. Opplegg

Det vil tilrettelegges for en form for plankafe på kommunehuset der befolkningen får anledning til å bidra med konkrete innspill til forskjellige strategiske valg som kommunen kan gjøre. Hensikten med plankafeen er at innbyggerne skal få komme med innspill til konkrete planer og åpne innspill til lokal samfunnsutvikling og arealbruk generelt. Opplegget skjer med en blanding av planfaglig orientering og arbeid med konkrete tema rundt småbord. Det legges opp til servering og det skal åpnes for bred deltagelse.

Barn og unge vil få mulighet til å bidra gjennom egne opplegg, og det legges for denne gruppen opp til at Photovoice metodikken anvendes. Hensikten med Photovoice er at deltakerne gjennom bilder og fotografering engasjeres og myndiggjøres, og kommer i dialog med beslutningstakerne.

Fredagskafe er en etablert møteplass for eldre i Siljan. Det lages eget opplegg for eldre tilpasset denne møteplassen.

Ut over dette legger kommune til rette for elektronisk informasjonsutveksling gjennom plandialogen på kommunens nettsider og ellers gjennom kommunens nettsider.

5.2.2. Grupper som antas å bli særlig berørt

Gjennom arbeidet med arealplan er intensjonen også å gjøre noen valg vedrørende arealbruken omkring Heivannet. Det kan få innvirkning på ulike forhold som kan berøre hytteeiere. Det vil bli lagt til rette for medvirkning fra hytteeiere og andre med interesser for arealbruken omkring Heivannet dersom det gjøres særskilte plangrep i dette området.

Kommunesenterets rolle som handelssted i Siljan utfordres av næringsinteresser som ønsker å legge til rette for handel i Holtesletta/Heivannsområdet. Dette kan få konsekvenser for eksisterende handel og bosatte i kommunesenteret og ellers i kommunen. Det er naturlig at de som særskilt blir berørt av en slik endring aktivt får informasjon og anledning til å delta i planarbeidet.

6. Fremdriftsplan

Juni 2017	Varsel av planoppstart og utsendelse av planprogram til offentlig ettersyn
September 2017	Saksbehandling etter offentlig ettersyn
Oktober 2017	Planprogram fastsatt av kommunestyret
November 2017	Planoppstart
Desember 2017 - desember 2018	<p>Det avholdes åpne møter og dialog med nabokommuner og andre deler av offentlig forvaltning. Det legges tilrette for dialog med næringsliv, private og ulike lag og organisasjoner.</p> <p>Fase med utredninger og utarbeiding av planforslag og handlingsplan.</p> <p>Oppstart arbeid med arealdelen. Arbeidet omfatter prosess med private aktører og andre deler av offentlig forvaltning. Det gjøres en vurdering av behov for nye arealer til bebyggelse og anlegg, samferdsel og teknisk infrastruktur.</p> <p>Det gjøres også en vurdering av behov for vern og sikring av arealer i forhold til å ivareta viktig natur- og kulturminner/ kulturlandskap.</p> <p>Det tas sikte på møte i planforum i løpet av vinter/vårhalvåret 2018</p>
Januar 2019	Kommuneplan inkludert revidert arealdel legges ut til offentlig ettersyn
April/mai 2019	Saksbehandling av kommuneplan
Juni 2019	Endelig vedtak i kommunestyret

7. Metode for konsekvensutredning

Formålet med bestemmelsene om konsekvensutredninger (KU) er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer, og når det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer kan gjennomføres. Kommuneplanens samfunnsdel vil normalt ikke utløse krav om konsekvensutredninger. Kommuneplanens arealdel skal alltid behandles etter forskrift om konsekvensutredninger.

7.1. Konsekvensutredning av enkeltområder

Siljan kommune vil gjennomføre en konsekvensutredning av aktuelle utbyggingsprosjekt basert på et tilpasset opplegg for vurdering av ikke prissatte konsekvenser i henhold til systematikken i Statens

vegvesens håndbok V712. Konsekvensutredninger skal også gjøres ved vurdering av arealer for spredt utbygging i LNFR.

Konsekvensutredningene gjøres innenfor to hovedtema - miljø og samfunn. For miljøspørsmål vil følgende forhold bli vurdert:

- a) Støy og forurensning
- b) Landskap
- c) Jordbruk/skogbruk/Mineraler
- d) Klima
- e) Friluftsliv/nærmiljø
- f) Naturmiljø

For tema samfunn vil følgende forhold bli vurdert:

- a) Kommunal økonomi
- b) Steds- og kommuneutvikling
- c) Barn og unge
- d) Trafikksikkerhet og trafikkavvikling
- e) Kulturmiljø og kulturminner
- f) Forholdet til målet om nullvekst i biltrafikk

For de ikke-prissatte konsekvenser brukes begrepene:

- a) positiv konsekvens om fordeler av et tiltak
- b) negativ konsekvens om ulemper ved et tiltak
- c) samlet vurdering om differansen mellom positive og negative konsekvenser.

Dette gjøres på basert på en skala som vist i Figur 1:

Stor positiv konsekvens	+++
Middels positiv konsekvens	++
Liten positiv konsekvens	+
Ingen/ubetydelig endring	0
Liten negativ konsekvens	-
Middels negativ konsekvens	--

Figur 1 Matrise som viser skala for vurdering av konsekvens

I den grad man kan bruke økonomiske størrelser for å vurdere konsekvensene av et utbyggings tiltak vil dette bli gjort. Det blir ikke gjort en konkret kostnadsberegning, men gjort en vurdering av om tiltaket kan være kostnadsdrivende for kommuneøkonomien eller om det kan bidra positivt.

7.2. Konsekvensutredning av planen som helhet

I henhold til §13 i forskrift om konsekvensutredninger skal forslaget til planprogram skille mellom krav til utredning av enkeltområder og krav til utredning av planen som helhet. Det er ikke utviklet noen standard metoder for utredning av planen som helhet.

Kravet om vurdering av virkningene av planforslagets samlede arealbruksendringer innebærer at planforslagets enkeltområder sees i sammenheng. En slik samlet vurdering skal få frem et bilde av hva summen av arealbruksendringer i planforslaget vil bety for ulike miljø- og samfunnshensyn, og har flere hensikter.

Formål med vurdering av samlede virkninger av arealforslagene:

- a) gi et grunnlag for å vurdere utbyggingsforslag og endre planen før offentlig ettersyn, om virkningene av planen samlet sett ikke vurderes akseptable i forhold til miljø og samfunn
 - b) gi et helhetlig beslutningsgrunnlag av planforslagets samlede virkninger for miljø og samfunn
- Metode for og resultatene fra utredning av planens enkeltområder vil naturlig danne grunnlaget også for vurdering av de samlede arealbruksendringene, men vurderingene av de siste skal være på et mer overordnet og kvalitativt beskrivende nivå enn for enkeltområder.

For å gjøre den samlede vurderingen oversiktlig og samtidig gjøre den nyttig som beslutningsgrunnlag, skal vurderingen deles i to deler:

- a) oppsummering og vurdering av utredningene for enkeltområder etter arealformål.
- b) oppsummering og vurdering av utredningene etter utredningstema.

Kunnskapsgrunnlaget for vurderingen av samlede virkninger begrenses i hovedsak til de utredningene som gjøres for enkeltområder. Der vurderingen avdekker uakseptable samlede virkninger kan det likevel være nødvendig å supplere med ytterligere undersøkelser for å ta endelig stilling til arealbruken.

Vurderingene skal omfatte eksisterende arealbruk og eventuelt annen foreslått arealbruk av relevans for å fange opp total samlet belastning i det aktuelle området.

7.3. ROS-analyse

ROS- (Risiko- og sårbarhets) analysen vil være en del av konsekvensutredningene. Mal for ROS-analysen er utformet med utgangspunkt i Direktoratet for samfunnssikkerhet- og beredskaps veileder for samfunnssikkerhet i arealplanlegging (2011), og tilpasset i henhold til NVE-veileder "Flaum og skredfare i arealplanar" (2011. Revidert (2014)). Ved vurdering av aktuelle utbyggingsområder i forhold til tema samfunnssikkerhet og beredskap, brukes tilgjengelig informasjon i form av aktsomhetskart for skred, ras, flom.

Hensikten med ROS-analysen er å avdekke om planen vil medføre endringer av risiko for mennesker eller omgivelser, og hvorvidt disse endringene er akseptable eller ikke. Analysen er gjennomført med egen sjekklister basert på rundskriv fra DSB (2011) i følgende trinn:

1. Identifikasjon av farer og uønskede hendelser
2. Analyse av uønskede hendelser
3. Risikoreducerende tiltak

Siljan kommune har utviklet et skjema for risiko- og sårbarhetsvurdering. Det består av en vurdering av sannsynlighet for uønskede hendelser fra 1 lavest til 5 høyest, og en vurdering av konsekvens av uønskede hendelser fra 1 lavest til 5 høyest. Risiko utgjør produktet av sannsynlighet multiplisert med konsekvens. 1-7 grønn indikerer akseptabel risiko. 8-15 gul indikerer risiko som bør vurderes med hensyn til tiltak som reduserer risiko. 16-25 rød indikerer uakseptabel risiko, og tiltak må iverksettes for å redusere denne ned til gul eller grønn.

ROS-analysen består i å identifisere og vurdere mulige faretyper som kommunen er utsatt for, og som ikke er ivaretatt i overordnet ROS. Vurdering av farene legges til grunn for plankart og bestemmelser.